

Aan
de gemeenteraad

Datum 5 juli 2022
Zaaknummer 2022-0107916
Betreft Plan van aanpak overgang Jeugdwet naar Wmo

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Zorg & Ondersteuning
Auteur: Guido von Grumbkow
E-mail: g.von.grumbkow@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Gemma Smid-Marsman
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

15 december 2020 heeft de raad van de gemeente Dordrecht het plan van aanpak Overgang Jeugdwet naar Wmo vastgesteld. De raad wordt geïnformeerd over de stand van zaken van deze aanpak, zoals aangegeven in de meest recente Evaluatie Opgave Zorgzame Stad.

Wat is de te delen informatie?

Met het plan van aanpak streven we structurele veranderingen na, zowel in werkwijze als aanbod met als doel dat een jongere (en zijn/haar sociaal netwerk) weinig tot geen hinder ervaart van de overgang van de Jeugdwet naar de Wmo wanneer hij/zij 18 jaar wordt. Oftewel: minder jongeren die na hun 18^e jaar 'uitvallen' in de zorg. In de afgelopen periode zijn goede stappen gezet. Door de stijging van de instroom is dat in absolute aantallen nog niet terug te zien. De wijzigingen die zijn aangebracht, en deels nog gerealiseerd moeten worden, brengen verandering op middellange en lange termijn. Het gaat namelijk onder andere om verandering van gedrag, werkwijze en mogelijkheden van medewerkers bij diverse organisaties. Dat vraagt om tijd en elkaar consequent blijven aanspreken. Onze inzet blijft daarom nog steeds dat het uitgangspunt moet zijn de best passende ondersteuning voor de jongere te vinden, gebaseerd op de mogelijkheden die er zijn, ongeacht welke leeftijd of op basis van welke wet. Met als belangrijkste doel bestaanszekerheid voor de toekomst (financiën/werk en huisvesting).

In de afgelopen periode is vooruitgang geboekt in de oplossingen rondom de problematiek overgang van Jeugdwet naar Wmo. Het is nu de kunst om deze ontwikkeling vast te houden en door te gaan op de ingeslagen weg. Wat eerst bijzonder was (een doorbraak realiseren; maatwerk bieden) zou heel gewoon moeten zijn. Dit vraagt:

- Een vinger aan de pols als opdrachtgever richting de verschillende uitvoerende organisaties zoals DG&J/ afdeling Jeugd en Veiligheid (voorheen SOJ), Wijkteams en SDD (actielijst oplossingen knelpunten).
- Bewust integrale inzet budgetten Jeugdhulp, Wmo en Participatiewet (ontkokerde budgetten of dit op een praktische manier oplossen door facturen over en weer te door te sturen en/of inzet van maatwerkbudget).
- Prestatie-indicatoren gericht op bestaanszekerheid jongeren benoemen, hier ruimte voor bieden, op sturen en mogelijk maken.

- Een uitvoeringsrichtlijn 16-23 jaar, met passend aanbod (wat zijn de stappen die gezet kunnen worden en welk aanbod is hierop mogelijk, wanneer Verlengde Jeugdwet, wanneer Wmo, wanneer maatwerk)
- Blijvend informeren van jongeren (en hun ouders) over de mogelijkheden die er zijn.
- Blijvend informeren en trainen van beroepskrachten over de kernboodschap en de instrumenten die er zijn om dit te realiseren.
- Beschikbaarheid van huisvesting, inclusief benodigde ondersteuning. Dit vraagt een verdiepende analyse van de vraag en daarop een passend aanbod.
- Ontwikkelde Prototypes ten behoeve van verbetering toekomstperspectief jongeren maken en inzetten.
- Continueren inzet doorbraakmethodiek en maatwerkbudget.

Tot slot blijven we via andere sporen (o.a. kansrijke start, jeugdzorg naar voren, R- Newt@school) inzetten op eerder signaleren van problemen waardoor lichtere vormen van hulp toereikend zijn. En de overgang voor een kleinere groep aan orde is waardoor deze groep ook beter geholpen kan worden.

De afgelopen periode is gewerkt aan de oplossingsrichtingen met actielijnen, zoals opgenomen in het plan van aanpak overgang jeugdwet naar Wmo. Hieronder een korte toelichting over de inzet op deze actielijnen.

1. Doorgaande ondersteuningslijn.

a. Ontwikkeling toekomstplan voor jongeren van 16 -27 jaar.

Resultaat van dit traject is 3-ledig:

1. Medewerkers van Enver Zuid-Holland Zuid worden in oktober 2022 getraind n het gebruik van Mijnpad[1].
2. Daarnaast is met een werkgroep van ex-gedetineerde jongeren gewerkt aan een instrument dat gericht is op de verbetering van hun toekomstperspectief. Ook medewerkers uit het werkveld zijn bevroegd. Prototypes zijn in juni opgeleverd. Het gaat om een video waarin de jongere wordt geïnterviewd (vóórdat de dossiers worden gelezen) en een app waarin o.a. afspraken tussen jongere en beroepskrachten mogelijk wordt gemaakt. Vervolg is een verdieping op deze prototypes, verder ontwikkelen en uiteindelijk ook realiseren.
3. Tot slot is in de Nieuwe Verordening Jeugdhulp (1 januari 2022) als eis opgenomen dat de aanbieders van de regio Zuid-Holland Zuid een toekomstplan moeten gebruiken met daarin de vijf belangrijkste leefgebieden.

b. Doorontwikkeling Ketenaanpak Jongeren op de Rit (JOR).

De aanpak Jongeren op de Rit (JOR) is met de samenwerkingspartners geëvalueerd en het interne proces van het Sociaal Wijkteam is hierop aangepast. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de verbetering van de samenwerking met het jongerenwerk. Er is nu een stedelijk jongerenteam binnen het Sociaal Wijkteam die maandelijks intervisie hebben en casuïstiek met elkaar bespreken. De medewerkers zijn getraind in methodieken specifiek gericht op jongeren.

c. Verbeteren samenwerking op uitvoerend en beleidsniveau.

Vanaf eind 2019 wordt ingezet op casuïstiekbespreking en maatwerk, via o.a. de aanpak aandachtshuishoudens en JOR. Dit gebeurt bijvoorbeeld door de inzet van de Doorbraakmethodiek[2]. Hierdoor is beter inzicht ontstaan in aanbod dat wordt gemist en concrete knelpunten voor jongeren in de overgang van Jeugdwet naar Wmo. Het gaat hierbij onder andere om inkomen, huisvesting en wachttijden. Hier zijn oplossingen voor gevonden, bijvoorbeeld door de mogelijkheid vanaf 17,5 jaar een Wmo indicatie aan te vragen. Deze oplossingen zijn uitgewerkt in een actielijst met tijdspad, inclusief trekker (niveau Drechtsteden). Ook het blijvend informeren van cliënten (en hun ouders) en beroepskrachten van deze mogelijkheden is hierin meegenomen. Voor de beroepskrachten is hiervoor in mei van dit jaar een webinar georganiseerd getiteld 'van bijzonder naar gewoon'.

De oplossing voor een verbetering in de focus op het perspectief van de jongere gaat niet zozeer om een gedeeld format (zie toekomstplan), maar om integrale samenwerking tussen de

verschillende betrokken partijen (inhoudelijk en financieel) en denken in mogelijkheden, vanuit het perspectief van de jongere. Dit doen we via de doorbraakmethodiek van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW). Het resultaat is een maatwerkplan, inclusief financiële resultaten. Wij hebben ook maatwerkbudget om hiervoor in te zetten, mocht de aanpak via de reguliere route niet mogelijk zijn.

2. Passende huisvesting (Deze oplossingsrichting is en blijft onderdeel van het actieprogramma dak- en thuisloze jongeren en Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (MO)/agenda HKG).

- Cijfermatig beeld opgeleverd van huidig tekort aan woonvormen en vormen van begeleiding voor jongeren. Het gaat hierbij om aantallen uitstroom bij instellingen. Hierin is nog een verdiepingsslag nodig. We weten wel de aantallen, maar hebben nog onvoldoende zicht op de specifieke vorm van ondersteuning. Dit is mogelijk door een verdiepende analyse van de behoefte van jongeren die ondersteuning krijgen via de Verlengde Jeugdhulp en jongeren die op de wachtlijst staan voor Beschermd Wonen. Op basis hiervan is meer inzicht in het aanbod. Hier is al een start mee gemaakt. Grote bottleneck op dit moment is het gebrek aan huisvesting. Hierdoor is er onvoldoende doorstroom. Dit vraagt extra inzet op individueel cliëntniveau, bijvoorbeeld door inzet van de sociaal pontonnier, Re-integratie-Officier (RIO) en/of interventiespecialist.
- Jongeren in zeer urgente situaties zijn toegevoegd aan de doelgroep die voorrang krijgt zoals opgenomen in de huisvestingsverordening (contingentregeling). Dit geldt niet alleen voor Dordrecht, maar voor de Drechtsteden. Het betreft jongeren met een zorgvraag ter voorkoming van escalatie en inzet duurdere voorzieningen.
- Daarnaast zijn er in de huisvestingsverordening specifieke situaties opgenomen waarbij sprake is van urgentie. Voorheen was het zo dat jongeren tot 27 jaar, die een instelling hadden verlaten, eerst zelfstandige woonruimte gehad moesten hebben. Deze eis wordt niet meer gesteld.
- Er zijn verschillende (regionale) producten gerealiseerd en in ontwikkeling op het gebied van wonen (incl. ondersteuning), onder andere Leerpark, IB4MO (specifieke vorm van individuele begeleiding), woontraining voor jongvolwassenen met een complexe ondersteuningsvraag en Kamers met Aandacht (een kamer in het huis van een particulier, inclusief begeleiding).

[1] Een bestaand instrument, waarbij de jongere zelf een toekomstplan opstelt. Dit instrument is ontwikkeld door de Hogeschool Rotterdam.

[2] Via deze methode wordt een maatwerkplan opgesteld dat is gebaseerd op 3 basiselementen: denken vanuit het perspectief van de jongere, de jongere bepaalt het doel (onderdeel betrokkenheid), de aanpak moet wettelijk mogelijk zijn (onderdeel legitimiteit). Tot slot is het mogelijk een berekening te maken van de huidige aanpak en de doorbraakaanpak (onderdeel rendement).

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Wij informeren u over de voortgang via de reguliere P&C cyclus. Indien nodig verstrekken wij u tussentijdse informatie.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Er zal sprake zijn van inzet van bestaande budgetten.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Vaststellen plan van aanpak overgang jeugdwet naar Wmo (raadsbesluit, 15 december 2020).

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris

burgemeester